

1000141000038

ikt. szám: FPH146 /20 - 6 /2022

tárgy: Javaslat egyes fővárosi közterületek elnevezésére, valamint javaslat a közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 2. mellékletének módosítására

előkészítő: Koordinációért, Vagyongazdálkodásért és Humán Területekért Felelős Aljegyző Irodája

Előterjesztés

a Közgyűlés részére

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 23. § (4) bekezdés 6. pontja értelmében a Fővárosi Önkormányzat feladata az érintett kerületek véleményének kikérésével a közutak, közparkok, közterek elnevezése, az ilyen döntések meghozatala pedig az Mötv. 42. § 8. pontja, valamint a közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) 6. § (5) bekezdése értelmében a Fővárosi Közgyűlés hatáskörébe tartozik.

Kerületi önkormányzatok döntései alapján szükségessé vált névtelen fővárosi közterületek elnevezése, valamint közterületek elnevezésének megváltoztatása.

A Rendelet 9—10. §-ai rendelkeznek a személyről való közterület elnevezés szabályairól, amelyek értelmében személyről közterületet elnevezni halála után legalább 5 évvel lehet (ez alól kivétel az az eset, ha az elhunyt a főváros díszpolgára volt), a közterületnév előtagjának pedig meg kell egyeznie a személy által használt családi és utónévvel. Kizárólag a családi nevet alkalmazni csak akkor szabad, ha a névadó személyiség így is, vagy így ismert, illetőleg, ha az elnevezés egy családról történik. Közterület-elnevezéssel emléket állítani olyan magyar személynek lehet, akinek közismert tevékenysége a nemzet történelmében kiemelkedő jelentőségű volt, és személye közmegbecsülésnek örvend; aki a tudomány, művelődés, sport vagy a társadalmi élet egyéb területén kimagaslóan jelentőset tett vagy alkotott, és ezáltal személyének emléke megőrzésre méltó; vagy akinek a főváros vagy annak egy kerülete életében, történetében kiemelkedő szerepe volt, tevékenységével hozzájárult Budapest egészének vagy egy részének fejlődéséhez.

Közterületet elnevezni olyan nem magyar személyről is lehet, akinek élete, munkássága az emberiség egyetemes történelmében kiemelkedő jelentőségű volt.

I.

Budapest Főváros XIII. kerület Önkormányzat Képviselő-testülete a 24/2021. (IX. 9.) Ö.K. határozatával úgy döntött, kezdeményezi, hogy a 26085/1131 helyrajzi számú közterületen kialakuló új telek a **Horn Gyula sétány** nevet kapja. Az elnevezendő 26058/1131 helyrajzi számú névtelen közterületet a Budapest XIII. kerületi Gyermekek téren létesítették telekalakítási eljárással, ahol Horn Gyula egészalakos szobra is felállításra került 2014-ben. A szobrot Budapest Főváros XIII. kerületi Önkormányzata állította. A szobor közelében méltó lenne közterületet elnevezni Horn Gyuláról. A telekalakítás házszámozást nem érint, lakcímváltozást nem okoz. A telekalakítást Budapest Főváros Kormányhivatala a 2021. szeptember 13-án kelt 850126/10/2021. számú határozatával engedélyezte.

Horn Gyula 1932. július 5-én született Budapesten. Elemi iskoláit Angyalföldön végezte, felsőfokú tanulmányait a Szovjetunióban folytatta. 1954-ben belépett a Magyar Dolgozók Pártjába. 1954-től öt éven át a Pénzügyminisztérium forgalmiadó-főosztályán dolgozott referensként. 1956. október vége, november eleje között nemzetőr. Belépett a Magyar Szocialista Munkáspártba, 1956 decemberétől a központi bizottság felkérésére a karhatalmi őrszolgálatnál volt állományban. 1957. júniusban leszerelt, és visszament munkahelyére. 1959-ben a Külügyminisztériumba hívták, a szovjet osztályon gazdaságpolitikai kérdésekkel foglalkozott. 1961. március 1-jétől a szófiai magyar nagykövetség attaséja, gazdaságpolitikai feladatokat látott el. 1963-tól 1969-ig Belgrádban teljesített külügyi szolgálatot. Nagykövetségi titkár (1965–1968), I. osztályú nagykövetségi titkár (1968), majd nagykövetségi tanácsos (1969) lett. Belgrádból hazatérve az MSZMP KB Külügyi Osztályára került, politikai munkatárs, konzultáns, osztályvezető-helyettes (1969–1983), majd 1983 és 1985 között osztályvezető. 1977-ben a közgazdaság-tudományok kandidátusa tudományos fokozatot szerzett. 1971-től három könyve (köztük Cölöpök címmel önéletrajza), mintegy kétszáz cikke, tanulmánya jelent meg. 1989-ben külügyminiszteri kinevezést kapott. Ebben az évben jelképesen átvágta a határárat. Nemzetközi elismertségét a határnyitás során játszott szerepének, valamint a „vasfüggöny” lebontása érdekében tett tevékenységének köszönhetette. Elsőként vetette fel Magyarország lehetséges NATO-tagságát és az Európai Unióhoz való csatlakozás ügyét. 1990–2010-ig volt tagja az Országgyűlésnek. 1994–1998 között miniszterelnöki tisztséget töltött be. 2004-ben Budapest XIII. kerület díszpolgára lett. 2013. június 19-én hunyt el.

II.

Budapest XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata tett javaslatot a Sínpár utca, Kajak utca, Szőlődomb dűlő, Weiss Márton utca, Bajtai István utca, Bodzavirág utca elnevezésekre névtelen közterületek azonosítására.

A javaslatok közül teljesíthető volt a

- **Weiss Márton utcára** vonatkozó javaslat (196397/8, 196395/4, 196369/3, 196493/8 hrsz-ú területek),

Weiss Márton (1869-1933) Soroksáron született, kiskazda családban. Már fiatal éveiben kitűnt átlagon felüli intelligenciájával és szónoki képességeivel.

A helyi takarékpénztár elnökségének és a Magyarországi Német Népoktatási Egyesületnek is tagja volt, meghatározó alapítója és formálója volt a kisközségi egyesületnek. Korának közismert alakja, lokálpatriótája volt Soroksárnak. Híres mondása: „Nézzétek meg a kezeimet, szépnek nem szépek, de tiszták!”

- a **Bajtai István utcára** vonatkozó javaslat (186790/4, 186794/3, 186795/3, 196796/3 hrsz-ú területek),

Bajtai István középnemes, aki a vármegyénél alispán helyettesi tisztségig vitte. 1715-ben 20 évre bérbe vette Soroksár pusztát a Wattayaktól. 1722-ben bekövetkezett haláláig - a haraszti anyakönyv tanúsága szerint – 7 családot telepített a területre, ő hozta az első telepeseket.

- a **Bodzavirág utcára** vonatkozó javaslat (188010/2) hrsz-ú terület.

Az 5. számú főútról nyíló közterület, melyet nem hivatalosan Bodzavirág utca néven használnak az ingatlantulajdonosok. A területen üdülő épületek találhatók, amelyek közül néhányban életvitelszerűen ott élnek.

Nem volt azonban teljesíthető — jogi problémák miatt — a Sínpár utca, Kajak utca, Szőlődomb dűlő elnevezésekre vonatkozó kezdeményezés. Budapest XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának Képviselő-testülete a kifogásolt elnevezések ügyében hozott határozatait hatályon kívül helyezte és két új javaslatot tett a 2021. december 7-én meghozott döntéseivel:

- **Oázis utca** (a korábban javasolt Kajak helyett) a 196605/7 hrsz-ú terület elnevezésére
A névtelen közterület közelében található az Oázis Kertészet, így az Oázis utca elnevezés erre is utalhat.
- **Szőlődomb köz** (a korábban javasolt Szőlődomb dűlő helyett) a 196492/2 hrsz-ú terület elnevezésére. Itt megjegyzendő, hogy egy már meglévő közterület (Szőlődomb utca) elkanyarodó részének telekosztással új helyrajzi számra került szakaszának elnevezésére tettek ily módon javaslatot. A Rendelet 2. § (5) bekezdése értelmében az elnevezett közterület természetes folytatásaként nyíló új útszakasz a már elnevezett közterület nevét veszi fel, annak meghosszabbításaként. Ennek okán az elnevezés **Szőlődomb utca** lehet.

III.

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzatának Képviselő-testülete a 73/2022. (III. 24.) KÖKT határozatával kezdeményezte Budapest X. kerület Vaspálya utca egy részének, a Kőér utca és Noszlopy utca közötti 42151/8 helyrajzi számú szakasznak az átnevezését „Richter Gedeon sétány”-ra. Továbbá Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzatának Képviselő-testülete a 73/2022. (III. 24.) KÖKT határozatával a Budapest X. kerület Vaspálya utca egy másik részének, a Noszlopy utca és a Sibrik Miklós utca közötti 42151/10 helyrajzi számú szakasznak az átnevezését „Robert Bosch utca”-ként (a már meglévő Robert Bosch utcához csatolva, annak folytatásaként).

A kerületi kérést a 42151/8 hrsz.-ú szakasz tekintetében a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. vezetésének javaslata alapozta meg. A vállalat 2021-ben ünnepelte fennállásának 120. évfordulóját. Céljuk, hogy méltó emléket állítsanak névadójuknak, Richter Gedeonnak (1872— 1944), aki gyógyszerészként 1907-ben nyitotta meg az első magyarországi gyógyszergyárat.

A gyár első nagy sikere az 1912-ben szabadalmaztatott Kalmopyrin volt, a Hyperol nevű fertőtlenítő tabletta pedig az első világháborúban kapott jelentős szerepet. Az első világháború kitörésekor már 24 gyógyszer szabadalmuk volt. A második világháború elején a gyár öt világrészre kiterjedő képviseleti hálózattal és 10 leányvállalattal rendelkezett, 34 államban bizományi raktárt létesített. A világháború után az újjáépült Richter gyár Kőbányai Gyógyszerárugyár néven működött. 1972-ben Richter Gedeon születésének 100. évfordulóján Richter-emlékérmet alapítottak és az Üllői úti Sas Gyógyszertárat emléktáblával jelölték meg.

A X. kerületi Vaspálya utca — helytörténeti és várostörténeti értéke miatt — szerepel a Rendelet védett közterületneveket felsoroló 2. mellékletében. A védett közterületneveket a Rendelet 12. § (2) bekezdése szerint nem lehet megváltoztatni.

A Vaspálya utca a Kőbányai úttól a Sibrik Miklós utcáig húzódó, a MÁV szolnoki vonala mellett futó mintegy 2,8 km hosszú közterület, amelyet 1911-ben neveztek el így (a vaspálya a vasút múlt századi neve volt).

Az átnevezés teljesítéséhez előzetesen a Rendelet védett közterületneveket felsoroló 2. mellékletének módosítása szükséges, amelyben a Vaspálya utca elnevezés védettségét csak az utca Kőbányai úttól Kőér utcáig tartó szakaszára tartanánk fenn.

Korábban a Gyömrői út egy szakaszának átnevezését kezdeményezte Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzata Richter Gedeon útra *(a cég székhelye ugyanis 1103 Budapest, Gyömrői út 19–21. szám alá esik)*, amely javaslatukat azonban később — a cég székhelyváltozása miatti aránytalanul nagy terhek miatt — visszavontak.

Szükséges jelezni, hogy az átnevezés támogatása, megvalósítása esetén sem lehet „sétány”-nak nevezni ezt a szakaszt, ugyanis az nincs gyalogos közlekedésre kialakítva és felkészítve.

A 42151/10 hrsz.-ú közterület esetében az elnevezés indoka az, hogy a Vaspálya utca ne szakadjon meg, e nélkül ugyanis a mostani Vaspálya utca a következő szakaszokból állna: a Kőbányai úttól Kőér utcáig Vaspálya utca, majd a Kőér utcától a Noszlopy utcáig Richter Gedeon sétány, végül Noszlopy utcától a Sibrik Miklós utcáig ismét Vaspálya utca. Ennek elkerülésére javasolja a kerületi önkormányzat a Noszlopy utcától a Sibrik Miklós utcáig terjedő szakasznak az ide csatlakozó Robert Bosch utcához való csatolását, elnevezését.

Fentieknek megfelelően javaslatot teszünk a Rendelet 2. mellékletének módosítására.

A rendelet-módosítás tervezetét az *1. sz. melléklet*, annak indokolását a *2. sz. melléklet* tartalmazza.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 19. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően megtörtént a lakosság közvetlen tájékoztatása a www.budapest.hu honlapon keresztül annak érdekében, hogy az érintettek tudomást szerezzenek a készülő rendeletek tervezetéről.

A módosítás hatásvizsgálata megtörtént: a módosítás folytán egyrészt lehetővé válik a Vaspálya utca két szakaszának átnevezése — mivel ezekre a részekre a védettség már nem terjed ki —, másrészt a többi szakaszra vonatkozóan megőrizzük az 1911-ből származó Vaspálya utca elnevezés védettségét. A Rendelet 2. mellékletének módosítása sem társadalmi, sem gazdasági, költségvetési, környezeti és egészségi következményekkel nem jár. *(1. sz. függelék)*

Javaslatunk, hogy a Fővárosi Közgyűlés a Vaspálya utca védettségét csak a Kőbányai út és Kőér utca közötti szakaszra tartsa fent.

A rendeletmódosítás megalkotását és kihirdetését követően a Richter Gedeonról és Robert Boschról történő közterület-elnevezési javaslatot a Fővárosi Közgyűlés következő ülésén döntéshozatalra előterjesztjük.

Mindezek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést a következő döntési javaslatok elfogadására.

Döntési javaslat

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy

1. megalkotja/2022.(....) önkormányzati rendeletét a 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról, az 1. melléklet szerinti tartalommal.

2. a főváros területén közterületeket nevez el az alábbiak szerint:

Kerület:	Helyrajzszám:	Új elnevezés:
XIII.	26085/1131 hrsz.-ú névtelen közterület	Horn Gyula sétány
XXIII.	196397/8, 196395/4, 196369/3, 196493/8 hrsz.-ú névtelen közterületek	Weiss Márton utca
XXIII.	186790/4, 186794/3, 186795/3, 196796/3 hrsz.-ú névtelen közterületek	Bajtai István utca
XXIII.	188010/2 hrsz.-ú névtelen közterület	Bodzavirág utca
XXIII.	196605/7 hrsz.-ú névtelen közterület	Oázis utca
XXIII.	196492/2 hrsz.-ú névtelen közterület	Szőlődomb utca

határidő: a Közgyűlést követő 30 napon belül
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

Döntéshozatal módja:

Az 1. pont szerinti rendeletalkotáshoz minősített szavazattöbbség, a 2. pont elfogadásához pedig egyszerű szavazattöbbség szükséges!

Kelt a minősített elektronikus aláírásban foglalt időbélyegző szerinti időpontban.

Karácsony Gergely

főpolgármester

Láttam:

Dr. Számadó Tamás

főjegyző

melléklet:

1. A 94/2012. (XII.27.) önkormányzati rendelet módosítása
2. Indokolás
3. Hatásvizsgálat

függelék:

1. Kerületi önkormányzatok javaslatai
2. Térképvázlatok

Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének

...../2022. (....) önkormányzati rendelete

**a közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-
megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet**

módosításáról

Budapest Főváros Közgyűlése a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 143. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, valamint az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében foglalt eredeti jogalkotói hatáskörében, és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (4) bekezdés 6. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

dr. Számadó Tamás
főjegyző

Karácsony Gergely
főpolgármester

1. melléklet

1. A közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet 2. melléklet "X. kerület" részében foglalt táblázat „Vaspálya” sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

<i>Vaspálya (Kőbányai úttól a Kőér utcáig terjedő szakasz)</i>	<i>utca</i>	<i>X.</i>	<i>1911. 06. 20.</i>
--	-------------	-----------	----------------------

”

Általános indokolás

A közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házsám-megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) módosítására azért van szükség, hogy egy védett utca egy szakaszának elnevezésére lehetőség nyíljon.

A rendelettervezethez a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 17. § előírásainak megfelelően hatásvizsgálat készült. A Jat. 19. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően megtörtént a lakosság közvetlen tájékoztatása a www.budapest.hu honlapon keresztül annak érdekében, hogy az érintettek tudomást szerezzenek a készülő rendelet-tervezetről.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz és az 1. melléklethez

A Rendelet 2. mellékletének módosításával lehetővé válik a Budapest X. kerület Kőbányai Önkormányzat javaslatának megfelelően a X. kerületi Vaspálya utca Kőér utca és Noszlopy utca közötti, valamint Noszlopy utcától a Sibrik Miklós utcáig terjedő szakaszának átnevezése, mert az utcanév védelmét a módosítás csak a Kőbányai út és Kőér utca közötti szakaszra tartja fenn.

A 2. §-hoz

A rendelet hatálybalépéséről rendelkezik.

ELŐZETES HATÁSVIZSGÁLAT

a közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló
...../2022. (....) önkormányzati rendelethez

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése alapján a jogszabály előkészítője — a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű — előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. A hatásvizsgálat során vizsgálni kell a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen

- ***társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,***
- ***környezeti és egészségi következményeit,***
- ***adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint***
- ***a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és***
- ***a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.***

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) felhatalmazása alapján a Fővárosi Közgyűlés megalkotta a közterület- és városrésznevek megállapításáról, azok jelöléséről, valamint a házszám-megállapítás szabályairól szóló 94/2012. (XII. 27.) számú rendeletét (a továbbiakban: Rendelet).

A Budapest X. kerületi Önkormányzat határozati döntésével kezdeményezte, Budapest X. kerület Vaspálya utca egy részének, a Kőér utca és Noszlopy utca közötti 42151/8 helyrajzi számú szakasznak az átnevezését „Richter Gedeon sétány”-ra, továbbá a Budapest X. kerület Vaspálya utca egy másik részének, a Noszlopy utca és a Sibrik Miklós utca közötti 42151/10 helyrajzi számú szakasznak az átnevezését „Robert Bosch utca”-ként (a már meglévő Robert Bosch utcához csatolva, annak folytatásaként).

Ezen a javaslatot csak jogszabályalkotással lehet megvalósítani — tekintettel arra, hogy a Vaspálya utca védett közterületnév —, amihez a Rendelet védett közterületneveit tartalmazó 2. mellékletét kell módosítani.

1. Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatások

A kerületi kérést a 42151/8 hrsz.-ú szakasz tekintetében a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyrt. vezetésének javaslata alapozta meg. A vállalat 2021-ben ünnepelte fennállásának 120. évfordulóját. Céljuk, hogy méltó emléket állítsanak névadójuknak, Richter Gedeonnak (1872—1944), aki gyógyszerészként 1907-ben nyitotta meg az első magyarországi gyógyszergyárat.

A 42151/10 hrsz.-ú közterület esetében az elnevezés indoka az, hogy a Vaspálya utca ne szakadjon meg, enélkül ugyanis a mostani Vaspálya utca a következő szakaszokból állna: a Kőbányai úttól Kőér utcáig Vaspálya utca, majd a Kőér utcától a Noszlopy utcáig Richter Gedeon sétány, végül Noszlopy utcától a Sibrik Miklós utcáig ismét Vaspálya utca. Ennek elkerülésére javasolja a kerületi önkormányzat a Noszlopy utcától a Sibrik Miklós utcáig terjedő szakasznak az ide csatlakozó Robert Bosch utcához való csatolását, elnevezését.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 19. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően megtörtént a lakosság közvetlen tájékoztatása a www.budapest.hu honlapon keresztül annak érdekében, hogy az érintettek tudomást szerezzenek a készülő rendelet tervezetéről. A módosításoknak költségvetési hatása nincs.

2. Környezeti és egészségi következményei

A Rendelet módosítása miatt ilyen hatások nem jelentkeznek.

3. Adminisztratív terheket befolyásoló hatás

A szabályozás újabb adminisztratív terheket nem ró sem a lakosságra, sem az önkormányzatra.

4. A jogszabály megalkotása szükségességének, a jogalkotás elmaradásának várható következményei

A rendelet módosításával megvalósul az a szándék, hogy Richter Gedeon nevét méltó közterületi emlék őrizzék. Továbbá megmaradjon egy adott elnevezés folytonossága.

5. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek

A Fővárosi Önkormányzat és a Főpolgármesteri Hivatal rendelkezik a végrehajtáshoz szükséges szervezeti, személyi és tárgyi feltételekkel.

Budapest, 2022. május 19.